

ΜΥΡΙΑΘΣΑ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΟΙΚΙΛΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἔτος Α'

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἀπριλίου 1887

Ἄρ. 12

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΝΕΣΣΕΛΡΩΔ

ΠΕΡΙ

ΙΩΑΝ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γενησομένων ἐν Κερκύρᾳ ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ προσφιλοῦς παντὶ τῷ Ἑλληνισμῷ Καποδιστρίου, ἐθεώρησα οὐχὶ ἄσκοπον νὰ πέμψω ὑμῖν μετάφρασιν, ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τῶν κώθι δύο ἐπιστολῶν τοῦ γνωστοῦ κόμητος Κ. Β. Νεσελρῶδ ἀρχικαρχιεπισκόπου τῆς Ῥωσίας, δημοσιευθεισῶν τὸ πρῶτον παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ Ῥωσικῷ Ἀρχεῖῳ (1884 Ἰανουάριος, σελ. 291). Ὁ κλεινὸς Καποδίστριας ἠγαπήσατο λίαν ἐν Ῥωσίᾳ κατέδειξα δὲ τοῦτο ἀρκούντως καὶ διὰ τῶν ἐν τῷ Παρισίῳ καταχωρισθέντων παρ' ἐμοῦ ἀπομνημονευμάτων τῆς κομῆσεως Βλοῦδοβ, ὧν συμπλήρωσιν οἰοῦμαι ἀποτελοῦσιν αἱ κατωτέρω δύο ἐπιστολαὶ ἀποσταλαῖσαι τῇ ἐν Πετροπόλει διαμενοσῇ συζύγῳ αὐτοῦ σημαντιώτερον δ' ὅτι, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀποθανόντος διαστήμου πρίγκιπος Γορτζακῶφ, ὁ κόμης Νεσελρῶδ, ὑπῆρξε δῆθεν ἄσπονδος ἐχθρὸς τοῦ Καποδιστρίου· ἀλλ' αἱ ἐν λόγῳ ἐπιστολαὶ ἄρδην ἀνατρέπουσι τὸ τοιοῦτον. Περιττὸν δὲ θεωρῶ νὰ προσθέσω ὅτι σταχυολογῶ τὰ μᾶλλον ἐν αὐταῖς ἐνδιχοφέροντα τῷ Ἑλληνισμῷ.

[Αἰκατερινοσλάβ.]

Κ. Α. Παλαιολόγος

Α'

Λεῦθάγη τῇ 28 Δεκεμβρίου 1820.

Ἐἶχον εὐχαρίστησιν νὰ τύχω, φιλότατη μοι, τῆς ἀπὸ 10 Δελοῦ ἐπιστολῆς σου ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἠτοιμαζόμεν ν' ἀπέλθω τῆς Βιέννης. Ἴδού πᾶν ὅ,τι δύναμαι, φιλότατη μοι, νὰ σοὶ ἀναγγέλω σήμερον περὶ τοῦ τοσοῦτον ἐνδιαφέροντος ἀμφοτέρους ἡμᾶς ζητήματος. Ἀπαντες ἀφίχθημεν ἐνταῦθα χθές, θέλομεν δὲ ἐπιληθῆναι τοῦ ἔργου σήμερον ἢ αὔριον. Ἐκ Βιέννης συνεταξείδουσα μετὰ τοῦ Πότζου* ὡς δὲ μάθης ὅτι

ὀφείλω αὐτῷ ἀποκλειστικῶς τὴν ὄρασαν ἄμαζαν ἐν τῇ ἐποχούμην ἐκ Βιέννης εἰς Λεῦθάγη, θέλεις συγχωρήσει αὐτῷ πάντα τὰ πλημμελήματα ὧν θεωρεῖς αὐτὸν ἔνοχον· ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ ὁμολογῶ ὅτι οὐδένα ἀνώτερον αὐτοῦ γινώσκω. Εἶναι ὁ μόνος ἀποκλειστικὸς διπλωματικὸς ἀνὴρ τῆς συγχρόνου Εὐρώπης. Συμφωνῶ πληρέστατα ὅτι ἡ καρδία τοῦ Καποδιστρίου εἶναι καθαρωτέρα, τὰ αἰσθήματα μᾶλλον ὑψηλὰ καὶ ἀφελοκερδῆ, ὅτι κέκταιται ὀλιγώτερα πάθη καὶ δὲν εἶναι οὐδόλως οἰηματίας, δὲν εὐμοίρει θμῶς τῆς διανοητικῆς ἱκανότητος καὶ τῶν γνώσεων τοῦ Πότζου καὶ ἰδίως ἐκείνου τοῦ πρακτικοῦ νοῦ ὅστις εἶναι τοσοῦτον ἀναγκαῖος ἐν πάσῃ ἐπιτυχίᾳ. Ὁ Καποδίστριας εἶναι λίαν νουεχῆς ἀλλ' αἱ κρίσεις αὐτοῦ δὲν εἶναι πάντοτε ὀρθαί, καὶ ἐναντίον πάσης αὐτοῦ τῆς ὀξυδαρκείας πολλάκις λανθασμένοι· δὲν εἶναι πάντοτε λογικὸς, δὲν γνωρίζει καλῶς τὰ πρόσωπα. Φρονεῖ ὅτι πάντες οἱ προστυγχάνει εἰσὶν τέλει ὅπως καὶ αὐτός. Ἴδού, φιλότατη μοι, ἡ ἐμὴ γνώμη περὶ τοῦ ἐνός καὶ περὶ τοῦ ἐτέρου. Ἦθελον νὰ ἔχω τὸν Πότζον ὀπουργόν, τὸν δὲ Καποδίστριαν φίλον. Ἐὰν ὁ Καποδίστριας ἤθελεν ἀναγκασθῆναι νὰ παραιτηθῆ, ἐγὼ αὐτὸς ἤθελον αὐθρῆσαι ἀκολουθήσει αὐτὸν, διότι δὲν θεωρῶ ἑμαυτὸν ὄλιως ἀνίκανον νὰ διαδεχθῶ αὐτόν. Ἐὰν οἱ φίλοι ἡμῶν ὁμοπάρτεροι δυσανασχετοῦσι κατὰ τοῦ Καποδιστρίου εἰσὶ λίαν ἄδικαι ὡς ἀγνώμονες. Ἐκασὸς ἀκραίως Ῥώσος ὀφείλει σήμερον νὰ ἐπιποθῆ ἐν μόνον — τὴν εἰρήνην. Ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον δὲ τοῦτο δύναμαι νὰ ἐγγυηθῶ, ὅτι ὁ Καποδίστριας καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν, αἱ κρίσεις δὲ καὶ συμβουλαὶ αὐτοῦ εἰς τοῦτο ἀπαλλευστικῶς ἀποβλέπουσιν. Ἐπὶ τὴν ἔποψιν ταύτην οὐδεὶς ἕτερος ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῆ ἀκραίως Ῥώσος αὐτοῦ καὶ ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῆ ἄκρα ἀγνωμοσύνη ἢ μὴ ἀναγνώρισις ἐν τῷ ἀτόμῳ τοῦ Καποδιστρίου τῶν ὑπηρεσιῶν ἃς ἐπεδαψίλευσεν ἡμῖν καὶ ἐξακολουθεῖ ἐπιδαψιλεύων.

Κ. Β. Νεσελρῶδ.

Β'

Λεῦθάγη, 4 Μαρτίου 1821.

... Ὁ Καποδίστριας αὐτὸς οὗτος προὐκάλεσε τὴν ἀνάγκην τῆς παραίτησεως αὐτοῦ, λόγῳ ἐπιμονῆς καὶ ἀπροσεξίας, μεθ' ὧν ἐξέφραζε γνώμην ὁμολογουμένως σφαλερᾶν. Ὅπως δὲ ποτε θεωρῶ τοῦτο μέγα δυστύχημα καὶ ἀέπιστος θὰ ὁμολογῶ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ κέκταιται τις καθαρωτέραν καρδίαν καὶ εὐθυτέρας προθέσεις τῶν τοῦ Καποδιστρίου καὶ τοι δὲν συμφωνῶ ἐν πολλοῖς μετ' αὐτοῦ. Τοιοῦτοι ἄνδρες εἰσὶ σπανιώτατοι ἐν τῇ ὑψηλῇ καὶ θέλω λυπεῖσθαι μεγάλως ἐὰν κατὰ τὴν σύγχρονον δειὴν ἐποχὴν θέλομεν στερηθῆ τῶν σπανίων αὐτοῦ προτερημάτων καὶ ὀξυδαρκείας. Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ ἀτομικῶς δὲν δύναμαι νὰ σοὶ ἐκφράσω κατὰ πόσον τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι δι' ἐμὲ ὀχληρόν.

Κ. Β. Νεσελρῶδ.

(*) Ὁ γνωστὸς Ῥώσος διπλωμάτης Πότζου-δι-Βόργου, γάλλος τὴν καταγωγὴν.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

“Οτι τὰ τῶν σοφῶν ἀποφθέγματα καὶ διδασκαλίαν παρέχουσι καὶ τὴν σκέψιν κεντῶσιν, οὐδεὶς σκεπτόμενος δύναται, νομίζομεν, ν’ ἀρνηθῆ. Δυστυχῶς τὰ τῶν ἀρχαίων σοφῶν περιέπεσαν εἰς ἀχρηστίαν καὶ τινὰ τούτων βεβαίως εἰσὶ τετριμμένα καὶ πενήχρα, ἢ μόνον πρὸς διδασκαλίαν παιδῶν χρήσιμα. Τὰ δὲ τῶν σημερινῶν εἰσὶ πολλὰς ἀνούσια, καὶ ἄνευ ἕλαττος ἐντελῶς, δηλαδή ἀνοησίαι περιβαλλόμεναι τὴν ἀξίωσιν τῶν παρὰ Γάλλοις «bons mots».

Τὸ καθ’ ἡμᾶς, θέλοντες νὰ παράσχωμεν ἐκλογὴν τινὰ κυρίως ἐκ τῶν σχετικῶς νεωτέρων, ἀναγράφομεν ὅσα ἐν τε τῷ παρόντι καὶ τῇ ἡμετέρᾳ κρίσει φαίνονται κατάλληλα ὡς ὑπόδειγμα τοῦ ἀρίστου εἶδους τῶν ἀποφθεγμάτων.

Καὶ ὁ Ἰουλίος Καίσαρ ἔγραψε συλλογὴν ἀποφθεγμάτων, ὡς φαίνεται ἐκ τινος ἐπιστολῆς τοῦ Κικέρωνος. Ὁ δὲ Βάκιων, ὁ μέγας τῆς Λογικῆς πκτῆρ μετὰ τὸν Ἀριστοτέλη, νομίζει τὴν ἀπώλειαν τούτων μεγάλην, ἐφ’ ἣ καὶ λυπεῖται, διότι φρονεῖ ὅτι συνελήγησαν μετὰ κρίσεως καὶ κατ’ ἐκλογὴν. Ὁ Κικέρων κομψῶς καλεῖ τὰ ἀποφθέγματα ἀλατοπηγεῖα, παριστῶν οὕτω ὅτι δύναται τις ν’ ἀποσπᾷ ἀλλὰ ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ τὸ βρῆν ὅπου θέλει. Προσφυῶς τούτοις καὶ ἡ Λατινικὴ φράσις «mucrones verborum», δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ ἐρμηνευομένη ἐλευθέρως «λόγοι δῆεις». Ὡς λόγοι δῆεις δύνανται νὰ σπληνωθῶσι πανταχοῦ, καὶ εἰς τὸν μακρὸν καὶ συνεχῆ λόγον καὶ ὡς πυρὴν νὰ τεθῶσιν, ἐν ἰδίῳ λόγῳ, ἰδιοποιούμενα, καὶ ἀνεξαρτήτως νὰ λεχθῶσι καθ’ ἑαυτὰ, ὡς ὑπκινιττόμενα περιστάσεις καὶ πρόσωπα ἐν οἷς προσφυῶς ἀρμύζονται. Ἀλλ’ ἅπαντα, ἐφ’ ὧ καὶ ἄνευ πλεόντων ἀνθολογοῦμεν τὰ ἐξῆς:

«Πολλοὶ ἀνθρώποι», λέγει ὁ λόρδος Βάκιων, «ὅσοι μάλιστα θέλουσι νὰ προσποιηθῶσι σοφικότητα, ἔχουσι τρόπον τινὰ τοῦ σείειν τὴν κεφαλήν μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου τῶν ἄλλων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Σίρ Κράνφιλδ συνειθίζει νὰ λέγῃ ὅτι, οἱ τοιοῦτοι σείουσι τὴν κεφαλὴν, ὡς οἱ ἀνθρώποι σείουσι τὰς φιάλας, ὅπως ἴδωσιν ἂν περιέχη τι, κόκκον τινα τοῦλάχιστον πνεύματος, ἢ ὄμι.

Ὁ Διογένης παρατηρήσας ὅτι τὸ βρασίλειον τῆς Μακεδονίας ὅπερ πρότερον ἦτο ἄξιον περιφρονήσεως καὶ τραπεῖν ἤρξατο ἀποκτῶν μεγάλα καὶ δύναμιν, εἶπε πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα πῶς ἤθελε νὰ ταῖα ἔσται ἀποθάνῃ; μετὰ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ κάτω διότι ἐν τῷ ὀλίγῳ ὁ κόσμος θ’ ἀντιβλέπετο ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ τότε θὰ εἶχε τὴν ἀρμύζονσαν ὑπὲρ τὴν θέσιν.

Καὶ τὸ πρὸςβύτερον συνειθίζει νὰ λέγῃ, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἦσαν ὡς τὰ πρόβατα. Εἰς ἀγῆρ ἠδύνατο νὰ σύρη πολλοὺς ὡς ἀγέλην ἐυκόλωτορον, ἢ ἕνα μόνον ἐξ αὐτῶν.

Ὁ Κικέρων ἀπαντῶν εἰς τὴν ὕβριν τοῦ Κλαυδίου ἐν τῇ γερούσιᾳ, ὅτι ὅτε κατέθεσεν ὡς μάρτυς κατ’ αὐτοῦ οἱ ὄρκοι δὲν ἔδωσαν πίστιν, εἶπεν. Πέντε καὶ εἴκοσι παρέσχον μοι πίστιν, δύο δὲ καὶ τριάκοντα δὲν παρέσχον σοι πίστιν, διότι ἔλαβον τὰ χρήματα προπληρωτέα (δηλαδή ἐδώροδοκήθησαν).

Ἰάκων ὁ Θεσσαλὸς συνειθίζει νὰ λέγῃ, ὅτι πράγ-

ματὰ τινὰ ἔπρεπε νὰ γίνωνται ἀδίκως ὅπως πολλὰ πράγματα γίνονται δικαίως.

Ὁ μέγας καλλιτέχνης Μιχαὴλ Ἀγγελος, ζωγράφων τὸν Ἄδην ἐν τῷ Περικλησίῳ τοῦ Πάπυ ἀπεικόνισε μετὰ τῶν ψυχῶν τῆς κολάσεως τὸ πρόσωπον Καρδινάλιου τινός, ἐχθροῦ του, τὸσον ἀπκράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ ὥστε πάντες διέκρινον αὐτὸν ἐκ πρώτης ὄψεως. Ἐπὶ τούτῳ, ἐκφράσαντος πικράποντα τοῦ Καρδινάλιου καὶ ἀπκινήσαντος παρὰ τοῦ Πάπυ Κλημεντίου νὰ ἐξκλεισθῆ τὸ πρόσωπον ἐκ τοῦ Ἄδου ὁ Πάπυ ἀπήντησε: Πῶς δύναμαι νὰ πράξω τοῦτο ἀπρὸς γινωρίζετε καλῶς, ὅτι δύναμαι μόνον ἐκ τοῦ καθαρτηρίου καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ Ἄδου ν’ ἀπκλαξῶ τὰς ψυχάς.

Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἀπεικάλεσε τὸν Γραϊκὸν ἀνθρακὸν τῶν τειχῶν, ἐπειδὴ τὸ ὄνομα του ἦτο γεγραμμένον ἐπὶ πολλῶν τειχῶν, λησμονῶν ἐν τῇ ζήλοτυπίᾳ του ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος εἶχεν ἀνεγείρη πολλὰ τεῖχη.

Φίλιππος ὁ Μακεδὼν πρὸς τὸν αἰτήσαντα νὰ ἐξορίσῃ τινὰ κακολογῶντα αὐτὸν εἶπε. «Κάλλιον γὰρ με κακολογῆ, ἢ εἶναι ἀμφότεροι εἰμεθα γνωστοί, ἢ ὅπου ἀμφότεροι εἰμεθα ἀγνωστοί.»

Ἐλλην στρατηγὸς συμβουλεύων τοὺς κατὰ τῆς Λακεδαιμόνου ἠνωμένους συμμάχους ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ αὐτῶν ὑπεστήριξε τὴν γνώμην ὅτι ἔπρεπε νὰ βαδίσωσι κατ’ εὐθείαν κατὰ τῆς Σπάρτης, διότι ἡ Σπάρτη ὁμοίαιε ποταμῶν, ὅστις ἀποκτᾷ ἰσὴρ ὅταν βέσῃ ἐπὶ μακρῶν, ἀλλ’ εἶναι ἀσθενὴς ἐν τῇ πηγῇ.

Κατὰ τινὰ εἰσβολὴν τῶν Τούρκων εἰς Ἑρσίαν οἱ Πασάδες συμβουλεύοντο ἀλλήλους πῶς νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰ στενὰ τῶν ὀρίων τῆς Ἀρμενίας. Ὅτε γελωτοποιήσας τὴν παρὼν εἶπε: Πᾶν σκέπτεσθε πῶς νὰ εἰσελθῆτε εἰς τὰ στενά; διότι ὅμως δὲν σκέπτεσθε καὶ πῶς γὰρ ἐξελεύσθε.

Λοχαγὸς τις διαταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ νὰ βαδίσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ δι’ ἀνεπαρκῶν δυνάμεων εἶπε: Στρατηγέ, ἀρκεῖ τὸ ἡμῶν τοῦ λόγου. Διὰ τὴν εἶπεν ὁ Στρατηγός. Διότι, ἀπήντησεν ὁ λοχαγός, «ἀλλῶλον εἶνε ν’ ἀποθάνωσιν ὀλίγοι, ἀντὶ πολλῶν.»

Ὁ Δουξ τῆς Φλωρεντίας Κόσμος συνειθίζει νὰ λέγῃ περὶ ἐπιβούλων φίλων, ὅτι, διδασκόμεθα νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, ἀλλὰ δὲν διδασκόμεθα νὰ συγχωρῶμεν καὶ τοὺς φίλους.

Ο. Ι. Ἰασονίδης.

ΠΟΙΗΤΑΙ, ΖΩΓΡΑΦΟΙ, ΜΟΥΣΙΚΟΙ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά)

Θὰ ἔτυχε βεβαίως ποτὲ νὰ παρατηρήσητε τὰ ἐξῆς: ὅτι δηλαδή ὅλοι οἱ ζωγράφοι ἀγαπῶσι τὴν μουσικὴν, ἐνῶ ὅλοι οἱ ποιηταί, ἢ τὴν ἀποστρέφονται ἢ δὲν τὴν ἐννοοῦσι καλῶς, ἢ λέγουσιν ὡς Κάρολος ὁ Γ’ Δὲν τὴν φοβοῦμαι!

Καὶ ἐξηγοῦμεθα. Ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ μουσικὴ εἶνε δύο τέχναι οὐτι-
ωδῶς τερπναί.

Οἱ ὑπὸ τῆς φαντασίας ἐμπνεόμενοι μουσικοὶ καὶ ζωγράφοι ἀποτελοῦσιν ἐξαιρέσιν κατ’ ἐλάχιστον διαφέρουσιν τῶν ἄλλων ζωγράφων καὶ μουσικῶν.

Βλέπετε τὸν Σχέφφερ, βλέπετε ὅμως καὶ τὸν Σιούερετ.

Οἱ μουσικοὶ ὑπάρχουσιν ἐν τόπῳ ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι ποιηταί.

Οὕτω, ἡ Βελγικὴ, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἕνα ποιητὴν, ἕνα μυθιστοριογράφον, ἕνα ἱστορικόν, ἔχει ὅμως ἀξιοσεβάστους μελοποιούς καὶ περιφήμους μελωδοὺς, τὴν κυρίαν Πλειγέλ, τὸν Βιετάν, τὸν Μπεριότ, τὸν Βαττά καὶ περὶ τούτων δέκα ἀκόμη. Ἐχει ἀξιοθαυμάστους ζωγράφους, ὡς τὸν Γκαλλαι, τὸν Βιλχέμ, τοὺς δύο Στέβενς, τὸν Λεῦ.

Ἡ Γαλλία, ἣτις ἔχει πολυαριθμούς ποιητὰς, τὸν μακάριον Βικτωρα Οὐγγώ, τὸν Λαμαρτῖνον, τὸν Δὲ Βινὸ, τὸν Βαρβιέρ, τὸν Βριζέ, τὸν Αἰμίλιον Δεσάμπ, τὴν κυρίαν Δεσβόρδ-Βαλμύρ, ἔχει δύο μόνον μελοποιούς, τὸν Ὠβέρ καὶ Ἀλεβύ.

Δὲν ὀνομάζω πλεόντερον τὸν Ἐρλδ καὶ τὸν Ἀδάμ ὅσον ὀνομάζω τὸν Σατωβριάνδον καὶ τὸν Δὲ Μυσσέ ἀμφότεροι ἀπέθανον.

Εἴπομεν ἤδη διὰ τὴν ζωγραφικὴν ἀγαπῶσι τὴν μουσικὴν.

Ἡ ἀνωτέρω ἀνεφέρμεν, ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ζωγραφικὴ εἶνε δύο τερπναὶ τέχναι.

Ἡ μὲν μουσικὴ εἰσερχομένη διὰ τῶν ὠτων τέρπει τὰς αἰσθήσεις, ἡ δὲ ζωγραφικὴ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποτυπουμένη εὐφραίνει τὴν καρδίαν.

Κατ’ ἀκολουθίαν ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ μουσικὴ εἰσὶν ἀδελφαί, καὶ οὐχί, ὡς ὁ Ὀράτιος λέγει, ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ ποίησις.

Ἦδη πραγματευθῶμεν διὰ τὴν ζωγραφικὴν καὶ ἡ ποίησις δὲν εἶνε ἀδελφαί.

Διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἡ ζωγραφικὴ εἶνε ἐγώστρια.

Ἡ ποίησις περιγράφει μίαν εἰκόνα, οὐδέποτε ὅμως θὰ συλλάβῃ τὴν ἰδέαν νὰ μεταβάλῃ αὐτήν, νὰ διαστρέψῃ δηλαδή τὰς γραμμὰς καὶ μεταμορφώσῃ τὰ πρόσωπα.

Ἡ ζωγραφικὴ ἐρμηνεύει τὴν ποίησιν δὲν διαστρέφει δηλαδή, οὔτε τὰ πατροπαράδοτα ἐνδύματα, οὔτε τὰς σχεδιασθείσας ὑπὸ τοῦ καλὰμου περιγραφάς.

Ὅσοι μᾶλλον ὁ ζωγράφος εἶνε μέγας καὶ ἔξοχος τοσοῦτον ἡ ἐρμηνεία θὰ ἀπομακρυνθῆ τοῦ πρωτοτύπου.

Ἐφ’ ὅσον κατ’ ἀρχὰς οἱ ζωγράφοι ὑπῆρξαν φανταστικοί, ὡς ὁ Τζιότο, Ὀραζιό, Μπενέτσο Γκοτσόλη, Μπεάτο Ἀντζέλικο, Μαζάτσο, Περούζεν, Λεονάρδος δὲ Βενσί καὶ Ραφαήλ, κατὰ τοσοῦτον ἡ ἱερογλυφικὴ καὶ εὐαγγελικὴ ποίησις μετεδόθη ὅσον οἶον τε ἐντελέστερον.

Ἀλλὰ, ὅταν ὁ Ραφαήλ ἔκαμε τὰς Σειθύλλας, ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελος τὴν Δευτέραν Παρουσίαν, ὅταν ὁ εἰδωλολάτρης ζωγράφος, ὑπὸ τὸν χρωστήρα τοῦ Κερράχ, ὑπέταξεν τῇ χριστιανικῇ ζωγραφικῇ, ὅταν ἡ Παναγία ἐγένετο Νιόβη, κλαίοντα τοὺς υἱοὺς τῆς καὶ ἡ Μαρία λιποθυμοῦσα πρὸ τοῦ ἐσταυρωμένου, ὁ Ἰησοῦς, Μήνωσ κρίνων ζῶντας καὶ νεκροὺς ἀνθ’ ἐνός ἀποστόλου κλαίοντος καὶ συγχωροῦντος, ὁ Ἐπουράνιος Πατήρ, Ὀλυμπιακὸς Ζεὺς, προσηλθὼν ἀνιλεῶς τὸν Προμηθεᾶ ἐπὶ τοῦ βράχου του ἀνθ’ ἐνός ἐλεήμονος κυρίου ἀρεσκομένου νὰ ἐκδιώξῃ τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὐάν τοῦ ἐπιγεῖου Παραδείσου, ἡ ποίησις καὶ ἡ ζωγραφικὴ κατεστράφησαν ἐξ ὑπ’ ἀμοιβῆς.

Ἀδύνατον, ταῦτοχρόνως, ποιητὴς καὶ ζωγράφος νὰ κρίνωσιν ὁμοίως.

Ὁ ζωγράφος δύναται νὰ κρίνῃ τὸ χωρίον τοῦ ποιητοῦ καὶ ὁ ποιητὴς νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ ἀλλ’ ὁ ζωγράφος δὲν θὰ παραδεχθῆ ποτὲ ἕνα ὁ ποιητὴς κρίνῃ τὴν εἰκονογραφικὴν τοποθεσίαν τοῦ ζωγράφου.

Ἄς λάθωμεν ὑπ’ ὄψει τὸ ἐξαισίον ψάρευμα τοῦ Ρουβενς.

Ὁ ποιητὴς θὰ εἴπῃ:

— Εἶνε ἐξαιρέτος ζωγραφικὴ, εἶνε ἀριστούργημα. Καὶ καθ’ ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑλικὸν μέρος τοῦ χρώματος καὶ τοῦ χρωστήρος εἶνε ἀμεμπτον καθ’ ἣν στιγμὴν οἱ ἀλιεῖς τῆς Ὀστένης ἢ τῆς Βλαγκεμβέργης ἐκβάλλουσι τὰ δίκτυά των ἀλλὰ, τοιοουτρόπως ὁμοιάζει ὡς τὸν Χριστὸν μετὰ τῶν ἀποστόλων του, ὄχι!

— Δικαί ὄχι;

— Μὰ τὸν Θεὸν, διότι ἔγω κατὰ νοῦν τὴν πατροπαράδοτον ποίησιν τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὸ ἰσχνὸν σῶμα, τὰς μακρὰς ξανθόχρους τρίχας, τὴν πυρόχρουν γενειάδα, τοὺς κυανοὺς καὶ γλυκεῖς ὀφθαλμούς, τὸ κρηγορητικὸν στόμα, τὰς εὐμενεῖς χειρονομίας, διότι ὁ Χριστὸς μου, ὡς πρὸς ἐμὲ, εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος κηρύττει τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ὄρους, ὁ ὁποῖος ἐλευσιολογεῖ τὸν Σατανᾶν, διότι δὲν δύναται νὰ τὸν ἀγαπήσῃ, ὁ ὁποῖος ἀνέστησε τὴν κόρην τοῦ Ἰακώβου, ὁ ὁποῖος συγχωρεῖ τὴν μοιχαλιδα καὶ ὁ ὁποῖος μετὰ τοὺς δύο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καθηλωμένους βραχιόνας εὐλογεῖ τὸν κόσμον, καὶ, ἐξ ὅλων τούτων, δὲν βλέπω τίποτε εἰς τὸν Χριστὸν τοῦ ἐξαισίτου ψαρεύματος, διότι μόνον διακρίνω ἕνα Ἀραβὸν τῆς λίμνης Γενιζαρέτ, εἰς τὸν εὐρωστον καὶ ἰσχυρὸν τοῦτον παιγνιώδη μετὰ τὸν κόκκινον χιτωνίσκον, ὁ ὁποῖος σύρει τὴν λέμβον πρὸς ἐκεῖνον.

Ὁ ζωγράφος θὰ εἶπῃ ἀπαντήσῃ.

— Δὲν ἔχετε τὸν κοινὸν νοῦν, ἀγαπητέ μου φίλε. Ὁ Ρουβενς εἶδε τὸν Χριστὸν ὡς τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὸν ἐρυθρὸν μανδύαν, καὶ τὸν Ἀραβὸν ὡς ἐκεῖνον μετὰ τὸν χιτωνίσκον.

Τὶ ἀποκρίνεσθε εἰς ταῦτα; Τίποτε. Πρέπει νὰ θαυμάσητε τὸ ὑλικὸν μέρος τῆς ζωγραφικῆς, νὰ ὁμολογήσητε ὅτι ὁ Ρουβενς καὶ ὁ Ραμβρανδ εἶνε δύο ἐπιδέξιοι ζωγράφοι οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν ποτὲ, ἀλλ’ νὰ εἴπητε καθ’ ἑαυτὸν, χαμηλοφώνως.

— Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ προσευχηθῶ ἐνώπιον Χριστοῦ ἢ ἐνώπιον Παναγίας, δὲν θὰ τὸ ἔκαμον ποτὲ ἐνώπιον Χριστοῦ τοῦ Ρουβενς ἢ Παναγίας τοῦ Ραμβρανδ.

Ἰδοὺ διὰ τὴν ζωγραφικὴν δύναται νὰ κρίνῃ τὸν ποιητὴν εὐθύς ὡς ἴδῃ τὴν ποίησιν, καὶ ἰδοὺ διὰ τὴν ποιητὴς δὲν ἐπικρίνει ποτὲ τὸν ζωγράφον εὐθύς ὡς ἴδῃ τὴν εἰκόνα.

Ἦδη, διὰ τὴν ζωγραφικὴν εἶνε τόσον ψυχροὶ πρὸς τὴν μουσικὴν, τὴν ὁποίαν ἀγαπῶσι χωρὶς νὰ τὴν φοβῶνται, ὅταν δὲν τὴν ἀπεχθάνονται;

Δίδομεν ἐξηγήσιν ἀπλουστάτην τούτου.

Ἡ ποίησις δὲν ἀγαπᾷ τὴν μουσικὴν, διότι αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ εἶνε μουσικὴ. Ὅταν ἡ ποίησις ὑπέκυψεν εἰς τὴν μουσικὴν, δὲν ὑπέκυψεν εἰς ἀδελφὴν, ἀλλὰ εἰς ἀντίπαλον.

Πράγματι, ἕνα ἡ μουσικὴ συνεισφέρει διαστήματα εἰς τὴν ποίησιν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐλεύσεως πρὸς αὐτήν, θὰ τὴν ὀδηγήσῃ ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ Προκοῦστου, θὰ τὴν ἀποκοιμήσῃ ἐπὶ τῆς κλίνης του, δηλαδή ἐπὶ ἀληθοῦς ἐκρίματος.

Οἱ στίχοι οἱ ὁποῖοι θὰ εἶνε βραχεῖς, θὰ τοὺς αὐξήσῃ ἐπὶ κινδύνῳ, νὰ τοὺς ἀποσυμβῆσῃ, μέχρις οὗ

λάβωσι τὴν ἀρμόζουσαν μικρογραφίαν.

“Οσοὶ δὲ πάλιν εἶνε μεγάλοι θὰ τοὺς περικόψῃ, μὲ κίνδυνον νὰ τοὺς χαλάσῃ, μέχρις οὗτου συνταμῶσιν κατὰ τὴν χρείαν αὐτῆς. “Ὅταν λάβῃ ἀνάγκην μιᾶς συλλαβῆς ἐπὶ πλεόν θὰ τὴν προσθήσῃ.

“Ὁ ποιητὴς ἔγραψεν :

“Ὁ χρυσὸς εἶνε χίμαιρα
ἀς μάθωμεν νὰ τὴν μεταχειρισθῶμεν

“Ὁ μελοποιὸς θὰ θέσῃ :

“ὦ! ὁ χρυσὸς εἶνε χίμαιρα,
Αἰ! ἀς μάθωμεν νὰ τὴν μεταχειρισθῶμεν

Θὰ χρειασθῇ μίαν, δύο, τρεῖς, τέσσαρας συλλαβὰς ἐπ’ ἐλάχιστον, ὁ μουσικὸς θὰ τὰς ἀφαιρέσῃ. Καὶ θὰ ἔχῃ δίκαιον.

“Ὅταν οἱ ποιηταὶ ἐπιθυμῶσι νὰ ἀναγινώσκωνται ὡς ποιηταὶ, θὰ κάμωσι τὰς Ὠδὰς καὶ Βαλλάδας, τὰς ποιητικὰς μελέτας, τὰ διηγήματα τῆς Ἰσπανίας καὶ Ἰταλίας. “Ὅταν δὲ νὰ ἀκουθῶσιν ὡς συγγραφεῖς βιβλίων μουσικῆς, ἢ μᾶλλον νὰ μὴ ἀκουθῶσιν, θὰ κάμωσι τὸν Γοβιέλμον Τέλλορ, τὸν Προφήτην, τὴν Ἐμπορὸν τῶν πορτογαλλίων.

Ἐλέχθη ὅτι δὲν ἠδύνατό τις νὰ κάμῃ καλὴν μουσικὴν ἢ ἐπὶ κακῶν στίχων.

Εἶνε ἴσως ὑπερβολή. Διότι μουσικοὶ τινες κάμνουσι λαμπρὰν μουσικὴν καὶ ἐπὶ ὠραίων στίχων. Ἀποδείξει ὅτι ἡ Λίμνη τοῦ Λαμαρτίνου ἐμελοποιήθη ὑπὸ τοῦ Νιεδερχάιερ· τὸ δὲ Πλοῖον, τοῦ Σουλιέ, ὑπὸ τοῦ Μονποῦ.

Ἄλλ’ ἄνευ τινὸς ἐξαιρέσεως, ἡ ἀνθρώπινος δύναμις δὲν φθάνει μέχρι τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου σημείου, νὰ ἀκούσῃ δηλαδὴ ἐν αὐτῷ καὶ νὰ ἐννοήσῃ ὠραίαν μουσικὴν καὶ ὠραίους στίχους.

Πρέπει ἀπολύτως νὰ παραβλέψῃ τὸ ἐν χάριν τοῦ ἐτέρου.

Οἱ μελομανεῖς θὰ παρακολουθήσωσι τοὺς μουσικοὺς φθόγγους. (τὰς νότας.) ἐνῶ οἱ ποιηταὶ τὰς λέξεις· ἀλλὰ αἱ λέξεις διὰ τοὺς μὲν θὰ καταβροχθήσωσι τὰς νότας, αἱ δὲ νῦν διὰ τοὺς δὲ τὰς λέξεις.

ὑποθέσατε, ὅτι ἐξερχόμεθα μελοδράματος τοῦ Σκριβ, θὰ ἀναμνησθῶμεν τὴν μουσικὴν, ἢ ὅτι ἐξερχόμεθα μελοδράματος τοῦ Λαμαρτίνου θὰ ἐπαναλαμβάνωμεν τοὺς στοίχους.

Τοῦθ’ ὅπερ σημαίνει ὅτι, χωρὶς νὰ εἶνε τις μέγας ποιητὴς, καὶ δικαίως διότι δὲν εἶνε μέγας ποιητὴς, ὁ Σκριβ θὰ εἶνε, διὰ τὸν Μεγερβεζέρ, Ὁβέρ καὶ Ἀλεβύ, προσημίτες μουσικογράφος τοῦ Οὐγγῶ ἢ τοῦ Λαμαρτίνου. Καὶ ἡ ἀπόδειξις, διότι οὗτοι δὲν ἔκκμον κανὲν μελοδράμα μετὰ τοῦ Οὐγγῶ ἢ τοῦ Λαμαρτίνου, καὶ διότι σχεδὸν ὅλα τὰ μελοδράματά των ἔκαμον μετὰ τοῦ Σκριβ.

Παῦλ. Σ. Οἰκονόμος.

“Ὁ βίος εἶνε πλακούντιον ὅπερ μετὰ τὴν καταβράχθισιν φέρει πικρίας.

— Θέλεις νὰ ἔχῃς φίλους; ὑποδέχου τὸν μὲν, κολάκευε τὸν δὲ, καὶ τρώγῃς τὸ χρῆμά σου μετὰ τοῦ ἄλλου.

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΙ ΚΑΡΟΛΙΔΕΣ ΝΗΣΟΙ

Τὸ ἀρχιπέλαγος τῶν Καρολίδων, ἀνήκον εἰς τὴν Ὠκεανίαν, κεῖται ἐν μέσῳ τοῦ Εἰρηνικοῦ, πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἀρχιπελάγους τῶν Φιλιππιῶν, αἵτινες εἰσὶν οἱ μακροῦντι, οὕτως εἰπεῖν, τῶν Ἰσπανικῶν ἀποικιῶν. Ἰνα ἀνεύρη τις τὰς νήσους ταύτας ἐπὶ τοῦ χάριτος, πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν μεσημβρινὸν τὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς μῆκος 150⁰ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ μεσημβριοῦ τῶν Πικριῶν καὶ τὸν δέκατον παραλλήλον, πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἰσημερινοῦ. Ἡ μεμονομένη αὕτη θέσις τῶν Καρολίδων, ἀπεχουσῶν τριακοσίας ἢ τετρακοσίας λεύγας τῆς Μανίλης, πρωτεύουσός των Φιλιππιῶν, ἀπαιτεῖ δεκαπενθήμερον χρονικὸν διάστημα πρὸς λήψιν εἰδήσεων περὶ τῶν συμβαινόντων ἐν τῇ νήσῳ Ἰάπη, πρωτίστη τῆς ομάδος ταύτης.

Τὸ ἀρχιπέλαγος τῶν Μαρσιῶν νήσων κεῖται ὑψηλότερα, πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολικῶς τῶν Καρολίδων.

Ὁ Διέγος δὲ Ῥόχε ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Ἰσπανὸς θαλασσοπόρος, ὅστις, ἐν ἔτει 1525, ἀνεκάλυψε τὸ ἀρχιπέλαγος εἰς τὸ ὄνομα: νῆσοι Σελθιέρας. Μετὰ πάροδον ἐνὸς καὶ ἡμίσεος αἰῶνος, ἕτερος ναύτης, Ἰσπανὸς καὶ οὗτος, ὀνόματι Φραγκίσκος Λεθκάνος, συνεπλήρωσε τὴν ἀνεκάλυψιν τοῦ ἀρχιπελάγους καὶ ὠνόμασε μίαν τῶν νήσων — ἀγνωστον τίναν — διὰ τοῦ ὀνόματος Καρόλις, πρὸς τιμὴν τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ II, βασιλεύοντος τότε ἐν Ἰσπανίᾳ. Τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο ἐξετάθη ἔκτοτε ἐπ’ ὀλοκλήρου τοῦ ἀρχιπελάγους.

Ἡδὴ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ αἰῶνος, οἱ Ἰησουῖται, οἵτινες εἶχον ἐν Μανίλῃ ἐξαιρετικὸν κατὰστημα, ἐδοκίμασαν, ἀλλ’ εἰς μάτην, νὰ ἐξευχεγέλωσι τοὺς κατοίκους τῶν Καρολίδων. Αἱ πρὸς τοῦτο προσπάθειά των, πολλὰκις ἐπικληρηθεῖσαι, ἀπέτυχον· μάλιστα δὲ, εἰς τῶν ἀποστόλων τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὁ Ἄν Καντόβας, ἔπεσε θύμα τῆς δεισιδαιμονίας τῶν ἰθαγενῶν.

Τὸ ἀρχιπέλαγος τῶν Καρολίδων διευροφώθη ἐκ τῶν ὑψηλότερων ὄροπέδιων μιᾶς ἀνυψώσεως ὑποβρυχίου τμήματος ἐδάφους. Ἀριθμεῖ πλείονας τῶν πεντακοσίων νήτων καὶ νησιδίων, διεσπικρμένων ἐπὶ ἐκτάσεως τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδων λευγῶν, καὶ διαιρεῖται εἰς τρεῖς ομάδας· τὴν δυτικὴν, περιλαμβανούσαν πέντε, τὴν κεντρικὴν, ἔχουσαν ἑκοσι πέντε, καὶ τὴν ἀνατολικὴν, ἀριθμοῦσαν ὀκτώ. Αἱ λοιπαὶ εἰσὶ πᾶσαι ἀσήμαντα νησιδία.

Ἡ νῆσος Ἰάπη, ἐκτάσεως ἑκατὸν πενήτην καὶ περὶ τοῦ τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, εἶνε ἡ πρωτίστη τοῦ ἀρχιπελάγους, ὅχι τόσο διὰ τὴν ἔκτασιν ὅσον διὰ τὴν θέσιν της, διότι, τῶνόντι, εἶνε ἡ πλείονος πρὸς τὰς Φιλιππιῶνας. Κεῖμεναι ὑπὸ τὸν Ἰσημερινόν, αἱ Καρολίδες ἔχουσι κλίμα θερμότατον ὅπερ μετριάζει ἢ ἐκ τῆς θαλάσσης πνέουσα αὐρα. Ἡ θερμότης εἶνε σχεδὸν ἡ αὐτῆ, καθόσον ἀπ’ ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ ἔτους ποικίλλεται μετὰ τῶν 25 βελῶν τοῦ ἐλάχιστου μέχρι 30 τοῦ μεγίστου ὁροῦ.

Οἱ ἐτήσιοι ὄμβροι εἰσὶν ἐκεῖ κατακλυσματικοί, αἱ δὲ θύελλαι σφοδρόταται ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τοῦ Αὐγούστου, ὅποτε πνέουσιν οἱ μεσημβρινοὶ ἑτησίαι.

ὑπὸ τὴν διττὴν ταύτην ἐπίρροισαν θάλαππος καὶ ἀρθήνου ἀρδεύσεως, ἡ βλάστησις εἶνε πλουσιωτάτη. ἀμφιλαφῆς καὶ ἀπείρως ποικίλη, καὶ ὡς ἐκ τούτου πικροποιεῖ εἰς τὰ ἄμυαλα τοῦ θαλασσοπόρου τὰ ὠριότερα εἶδη τῶν ἀνθέων τῆς τροπικῆς Χλωρίδος. Τὸ κοκκοφόρον δένδρον, ἡ βανανέα, ὁ ἀνανᾶς, τὸ ἀρτόδενδρον κτλ. αὐτομάτως ἐν αὐτῇ φύονται· καὶ αὐξάνουσι. Γεγονὸς δὲ ἄξιον σημειώσεως ἐν τούτοις εἶναι, ὅτι αἱ γενόμεναι δοκιμαὶ πρὸς ἐγκλιματίσιν τοῦ αἵτου τῆς ὀρύζης καὶ τῶν ἄλλων δημητριακῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν Καρολίδων ἀπέτυχον καθ’ ὀλοκλήρην.

Ἐκ τῶν ἐγγυρῶν δὲ ζῶων ἐν μόνον ὑπάρχει τετράπους, ὁ μῦς, ἀλλ’ εἰς ἀντάλλαγμα, ἀφθονος ποικιλία ἐρπετῶν, σκυρῶν καὶ χελωνῶν, ἐξ ὧν καὶ τὸ πολύτιμον εἶδος, τοῦ ὁποίου τὸ στράκον παρέχει τὸ ἠλεκτρόστικον γελώνειον.

Οἱ ἰθαγενεῖς τῶν Καρολίδων εἰσὶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀγνωστοί, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἦθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὴν θρησκείαν· μάλιστα δὲ οἱ σπάνιοι περιηγηταί, οἵτινες ἐπεσκέφθησαν τὰς διεσπικρμένας ταύτας νήσους, οὐδόλως ὁμοφρονοῦσιν εἰς τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰς κρίσεις αὐτῶν.

Γνωστὸν ἐν τούτοις εἶνε ὅτι ἐκ τῶν νησιωτῶν τούτων, οἱ μὲν ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μαλαισίαν φυλὴν, οἱ δὲ εἰς τὴν Πολυνησιακὴν. Ὁ Δυμὸν δ’ Ἰρβίλ, ἐπισκεφθεὶς τὰς Καρολίδας, περὶ τὸ 1840, ἀναγράφει, «ὅτι τὸ σῶμα τῶν ἰθαγενῶν τούτων εἶνε κανονικῶς ἀδικεπλασμένον, τὰ μέλη των εἰσὶν εὐλύγιστα, τὸ ἀδέρμα των χαλκίχρουν, τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς σφυσιογνομίας των κανονικὰ καὶ ἀκριτὰ εὐεῖδη, τὸ ἀστόμα των μικρὸν, οἱ ὀδόντες των ὠραῖοι· φέρουσι «γένειον ἐβραϊκόν» ἢ κόμη των μικρὰ, μελαίνη καὶ αλεῖα ἀνασύρεται εἰς κόσσυμβον· τὸ ἀνώτατον μέρος ατῆς κεφαλῆς εἶνε καλῶς ἐσχηματισμένον καὶ τὸ αἶνιον τοῦ κρανίου ὀλίγον προεξέχον. «Ὡς μόνον δὲ εἰς τὸ σῶμα, φέρουσι ἀγυροπλέκτους πύλους, παραδόξου ἀσχήματος, ἐφ’ ὧν ὑπάρχουσι τέσσαρες μικροὶ ῥάβδοι αἰσθητικῆς δίδουσι αὐτοῖς περιεργωτάτην ἔψιν.»

Οἱ ἐπ’ ἐσχάτων τὰς Καρολίδας, ἰδίᾳ δὲ τὴν Ἰάπην, ἐπισκεφθέντες θαλασσοπόροι πικρέουσι τὴν αὐτὴν τῶν ἰθαγενῶν εἰκόνα, ὁποῖον καὶ ὁ Δυμὸν δ’ Ἰρβίλ· προσθέτουσιν ὅμως ὅτι ἀμφοτέρω τὰ φύλλα κοσμοῦσιν ὀλόκληρον τὸ σῶμα διὰ στίξεων εὐρύθμων καὶ μετὰ χάριτος κανονικῶς ἐσχεδιασμένων, ὅτι οἱ ὀδόντες των εἶναι ἐρυθροί, ἕνεκα τῆς μακτῆσεως τοῦ βητελείου, (*) καὶ ὅτι ἡ ἐνδυμασία των, καίτοι ἐκ τῶν ἀρχαϊκωτέρων ἀκόμη, ἐτελειοποιήθη οὐχ ἤττον ἀρκούντως. Οἱ μὲν ἄνδρες φέρουσι εἶδος ζωστήρος, ἐξ ὑφάσματος ἢ ἐκ φυτικῶν ἰνῶν· αἱ δὲ γυναῖκες παρεδέχθησαν τὴν χρῆσιν κολοβίου ἐξ ὑφάσματος ἢ ἐκ χόρτων πεπλεγμένου, ὅπερ ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν κατέρχεται μέχρι τοῦ γόνατος· Ὡς κοσμήματα δὲ, ἔχουσι κτένια ἐκ χελωνείου στράκου καὶ περιδέραια ἐκ φυτικῶν σπόρων, χωρίζουσι τὴν κόμην των εἰς δύο τμήματα, περιπεπλεγμένα ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς· βάζονται δὲ κίτρινα τὰ στήθη, τὸν λαιμὸν καὶ τὰς παλάμας τῶν χειρῶν,

(*) Bétel, εἶδος πεπεροειδῶν φυτῶν, οὗ τὰ φύλλα γίνονται μασσημα τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν νησιωτῶν τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ.

Ὁ χαρακτὴρ τῶν κατοίκων τῶν Καρολίδων εἶνε ἥπιος, ἀπαθὴς καὶ χαῖνος· ὀμιλοῦσι διαφόρους διαλέκτους, ὑπόκεινται εἰς φυλετάρχας, ἀπόζωσι δὲ ἐκ τῆς ἀλιείας καὶ τῆς καλλιεργείας τεμαχίου γῆς ὅπερ ἔχουσι περὶ τῆς κατοικίας των, ἐπὶ τοῦ ὁποίου βλαστάνουσι κοκκοφόρα δένδρα, βανανέα· καὶ ἱγναμοί. Αἱ κατοικίαι των εἶναι κατασκευασμέναι ἐκ ξύλων μετὰ τοίχου ἐκ πλέγματος ἰνδοκαλάμου, ἢ δὲ στέγη, σχήματος περιστερῶνος, καλύπτεται ἐκ φύλλων φοινίκος. Τὸ σύνολον τῆς οἰκοδομῆς, γραφικώτατον καὶ σφιδρότατον τὴν θέαν. ἐδοκίμηται ἐπὶ λιθοκτισματος ὅπερ προφυλάσσει αὐτὴν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας.

Οἱ κάτοικοι τῶν Καρολίδων εἰσὶν εὐτολμοὶ καὶ ἐπιβιάνοντες ἐλαφρῶν μονοζύλων, ἐγκαταλείπονται εἰς τὸν ῥοῦν τοῦ κύματος, εἴτε πρὸς ἀλιείαν, εἴτε πρὸς προσέγγισιν τῶν εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος πλεόντων πλοίων, διὰ νὰ πωλήσωσιν εἰς τὰ πληρώματα κάρυα, βανανᾶς, χοιρίδια καὶ ὄρνιθας. Ἐνίοτε δὲ μάλιστα, παρασυρόμενοι ὑπὸ βρυμάτων καὶ τυφῶνων, προσορμίζονται καὶ εἰς τὰς Φιλιππιῶνας νήσους.

Ἐμποροὶ τινες ἄγγλοι, ἀμερικανοὶ καὶ γερμανοὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰς Καρολίδας, ἰδίως εἰς Ἰάπην, πρὸς ἀνταλλαγὴν οἰνοπνευμάτων, ὀπλων, σιδήρου, κηπνοῦ καὶ βητελείου, ἀντὶ ὀστράκων χελωνείων, κοραλίων καὶ κοκκοκαρύων, ἐξ ὧν παράγεται ἔλαιον. Ἀλλὰ τὸ μεῖζον πλεονέκτημα ὅπερ κέρηται ἡ κατέχουσα τὰς Καρολίδας δύναμις εἶναι ἡ κτῆσις ἐν μέσῳ Ὠκεανῷ ἀρίτων λιμένων καταφυγῆς καὶ ἀνεφοδιασμοῦ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Δπ.

ΕΝ Τῷ ΒΟΣΠΟΡῴ

Ἦγαπῶντο· ἢ πρὸς ἀλλήλους λατρεία δὲν εἶχεν ὄρα. Ὁ εἰς διδάτκαλος ἐν ἰδιωτικῷ σχολείῳ, ἢ ἄλλη ἠθοποιὸς ἀμφοτέροι ἀρμένιοι.

Παρὰ τὴν τερπνὴν ἀκτὴν τοῦ Μεγάλου Ῥεύματος ἀντήλαστον ὄρκους πίστεως καὶ ἀγάπης αἰωνίου. Εὐκαίρια πολλὰ ὅπως ὁ ἀγαθὸς διδάτκαλος εὗρη τὸν τάφον τοῦ ἔρωτος· ἀλλ’ ὅμοιος τῷ Μαρῖῳ ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν, ὀσάμις ἢ αὐρα τοῦ Βοσπόρου ἀπεκάλυπτε τὴν κομψὴν κνήμην τῆς Τιτίκας του, ἀνεγείρουσα τὴν ἐσθῆτά της.

Τὴν ἡγάπα, διὰ νὰ τὴν ἀγαπᾷ, τὴν ἐλάτρευε, διὰ νὰ τὴν λατρεύῃ· τὴν ἠθελε καὶ τὸν ἠθελεν, ἀλλὰ νομίμως. Ῥομαντικὸς, εὐσυνείδητος, δὲν ἐπεθύμει τὰς ἀγωνιώδεις ἐν κρουπτῷ ἀπολαύσεις, ἀγωνιώδεις, ἀλλὰ τερπνὰς, ἐπικινδύνους, ἀλλ’ εὐπρόστυς. Νὰ εἶσαι εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐρωμένης σου, καὶ εἰς πάντα κρότον νάνασκιρτᾷ ἡ καρδιά σου. Νὰ ἐξέρχησαι τῆς οἰκίας της, κυττάζων δεξιά καὶ ἀριστερά, νὰ κλέπτῃς τὴν ἡδονὴν!... ἐξαιτίον!... Πλὴν τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἠθελε νὰ ἡξέυρη ὁ ἀγαθὸς ἀρμένιος.

Ἄλλ’ ἦλθεν ἐσπέρα θερμὴ, χλιαρὰ, εὐώδης, διεγερτικὴ τῶν αἰσθήσεων, καὶ πάντες οἱ καλοὶ λογισμοὶ τοῦ ἀρμενίου ἀνετρέπησαν. Ὀλίγου δεῖν ἀπὸ Μαρῖου μετεβλήθη εἰς ἐραστὴν κοινόν. Τὴν εἶχεν ἐκεῖ εἰς τὰς ἀγκαλάς του πάλλουςαν καὶ φρίσσουσαν, ἐκλελυμένην, ὑποκύπτουσαν.

— 'Οχανέζ, είμαι δική σου, εψιθύριζεν.
Και ὁ 'Οχανέζ ὑπέρεσεν ἐκ τεταρταίου πυρετοῦ.
Αἴφνης τὴν ἀφίνει καὶ . . . φεύγει καὶ ἀκόμη φεύγει.
Ἡ τριχλιπὴρ ἠθοποιὸς ἐπιστρέφει μόνη εἰς τὸν οἶκόν της. συλλογιζομένη μὴ ὁ ἐραστής ἔπαθε τὰς φρένας.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ 'Οχανέζ :
— Γονεῖς μου, θὰ ὑπανδρευθῶ.
— Καὶ ποῖαν θὰ πάρῃς, παιδί μου 'Οχανέζ ;
— Τὴν γειτόνισσαν Φιλιά.
— Αὐτὴ τὴ θεατρίνα ! . . .
— Θεατρίνα, νὰ ἄλλ' ἔγινε τοιαύτη, διὰ νὰ θρέψῃ τὴν οἰκογένειάν της, ἢ ὁποῖα, ἄλλως, ἦτο καλλιτέρα τῆς ἰδικῆς μας.

— 'Οχι, ὄχι !
— Εἶναι τόσο ὠμορφῆ !
— 'Αλλ' εἶναι θεατρίνα !
— Τόσον καλὴ ! . . .
— Αἶ ! εἶναι θεατρίνα !
— Θὰ τὴν πάρω καὶ ἡ ὄχι ;
— 'Οχι ! ὄχι ! ὄχι !
— Πολὺ καλὰ θὰ ἰδῆτε ! . .

Καὶ ὁ 'Οχανέζ ἀφίνει τὴν πατρικὴν οἰκίαν, κακὰ βυσσοδομῶν.

Τὸ αὐτὸ ἐσπέρας οἱ δύο νέοι περιδιαβάζουσιν ἐπὶ τῆς προκουμάδας. Τὸ ρεῦμα τοῦ Βοσπόρου κυλίστα ἐνώπιόν των χρυσοῦν καὶ στίλβον. Σταματῶσιν εἰς τὸ ἄκρον καὶ σιωπηλοὶ ἀτενίζουσι ποτὲ μὲν πρὸς ἀλλήλους, ποτὲ δὲ πρὸς τὸ ρεῦμα. Σοβαροὶ ἀμφοτέρω ἀπομακρύνονται, ἐπιστρέφουσιν, ἀπομακρύνονται πάλιν, πάλιν ἐπανερχονται.

— Τί λαμπρὰ ἐσπέρα ! κύτταξε, Φιλιά μου !
'Εσπέρα γάμου ἀληθῶς !
— 'Οχανέζ, λατρεία μου !
— Μὲ ἀγαπᾷς ; . . . εἶπέ το πάλιν, ἐπανάλαβέ το χιλιάκις ! . . . μ' ἀγαπᾷς ;
— 'Οχανέζ, σὲ ἀγαπῶ ! . . . σὲ ἀγαπῶ ! . . .
— Κύτταξε τὴν κλίνην μας, τὴν ὑγρὰν γαμήλιον κλίνην μας . . .

— 'Ω, 'Οχανέζ, φοβοῦμαι ! . . .
— Ἰδὲ, ἰδὲ αὐτὸν τὸν κύκλον τοῦ νεροῦ, αὐτὴν τὴν δίνην.
— 'Ω, 'Οχανέζ, φοβοῦμαι ! . . .
— Δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι μᾶς προσκαλεῖ . . . ἀνοίγει τὰς ἀγκάλας του ; . . .

— 'Ω, 'Οχανέζ, φοβοῦμαι ! . . .
— Μπᾶ ! ἐπέρασε . . .
— Ναι, ναι ! εἶδες πῶς ἐπέρασε ! . . .
— Γιὰ κύτταξε ! πάλιν ἐπανερχεται . . . ἰδὲ πῶς εὐρύνεται . . . δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι μᾶς λέγει : ἐλάτ' ἐλάτε !

— 'Ω, 'Οχανέζ, φοβοῦμαι ! . . . δὲ τολμῶ . . . εἴμεθα τόσο νέοι ! . . .

— Καὶ τόσο ἀτυχεῖς ! . . . Φιλιά μου ! 'Ελα . . . εἰς τὰς ἀγκάλας σου ! . . .

— 'Ω, 'Οχανέζ ! καὶ τῶρα καὶ διὰ παντός ! . . .

Καὶ ἡ νέα ἐστήριξε τὸ μέτωπον ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἐραστοῦ, οὕτως τὰ χεῖλη ἐπλανήθησαν ἐπὶ τῆς μεταξωτῆς της κόμης.

— Φιλιά μου ! . . . ὅλοι ἔφυγαν, εἴμεθα μόνοι . . .
— Μόνοι, 'Οχανέζ, . . . μόνοι . . . Πόσον σὲ ἀγαπῶ ! αἰωνίως ἤθελα νὰ εἴμαι οὕτω, μὲ τὴν κεφαλὴν

ἐπὶ τοῦ στήθους σου, ν' ἀκούω τοὺς παλμούς τῆς καρδίης σου.

— Αἰωνίως ! καὶ τί ἄλλο μᾶς προσφέρει τὸ βέρον κῆμα ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα ;

— Ναι, ναι, τὴν αἰωνιότητα ! ἐτραύλιτεν ἡ κόρη.

— Ἰδὲ τὴν ἐκεῖ, ἐντὸς τοῦ βήθους θὰ τὴν εὐρωμεν' μακρὰν τοῦ κόσμου . . . καὶ τῶν σκληρῶν γονέων μου. Φοβεῖς' ἀκόμη ; . . .

— 'Ω, 'Οχανέζ, σὲ ἀγαπῶ !
— Τοῦ κύματος τὸ ψῆχος ἀκόμη σὲ τρομάζει ; . . .

— 'Οχανέζ μου, σ' ἀγαπῶ ! . . .
— Ἐλθε ἐδῶ, Φιλιά μου . . . αἰ ἀγκάλαί μου θὰ σὲ σφίγγωσι θερμῶς . . . ἔλθε ἐδῶ . . . 'Α, οὕτω . . .

Τὰ χεῖλη σου ἐπὶ τῶν χειλέων μου . . . ἠνωμένοι εἰς τὸν θάνατον ! . . .

— Ναι . . . ἠνωμένοι εἰς τὸν θάνατον . . .

Καὶ ταραχὴ τοῦ βεῦματος μετὰ μικρὸν ἐδείκνυε τὸ μέρος, ὅπου οἱ δύο νέοι ἔπεσον . . .

Πλὴν ἔκκταν τὸν λογαριασμὸν των χωρὶς τὸν ξενόδοχον. Ὑπάλληλος τῆς ἀτμοπλοικῆς ἐταίριος Σιρκέτ-Ἡ-Χαϊρέ, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ὑποπτος περίπατος τῶν νέων διήγειρεν ὑπονοίας, τοὺς εἶδε πίπτοντας. Γενναῖος καὶ δεινὸς κολυμβητῆς, πηδᾷ, περιφρονῶν τὸ παρασύρον ρεῦμα, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιφάνεται κομίζων τοὺς δύο ἀπληπισμένους ἐραστὰς. Καλεῖ βοήθειαν, καὶ οὕτω ψαρευμένους τοὺς φέρουσιν εἰς φαρμακεῖον ἡμιθανεῖς.

Τρέχουσιν οἱ γονεῖς τῶν νέων καὶ δεινὴ συνάπτεται ἔρις μετὰ τῶν δύο μητέρων περὶ τοῦ τίς εἶναι ἡ κυρία ἀφορμὴ τοῦ δυστυχήματος.

Τέλος οἱ δύο ἐρασταὶ συνέρχονται.

— Κυττάξτε ἐκεῖ τρέλλα ! . . . Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ ἔκαμε, παιδί μου 'Οχανέζ ; . . . Κ' ἐγὼ ἐπίστευα ὅτι ἀπλῶς μᾶς ἐφοβέριτες. Σὺν εἶναι ἔτσι, νά, πάρε τὴν, σὲ τὴν χρῆζομεν.

— Τί ; ποῖαν νὰ πάρω ; . . .
— Τὴ Φιλιά σου !

— 'Αχ, ἀφῆστέ με . . . δὲν θέλω νὰ τὴν ζέρω ! . . .

Ὁ ἔρωσ τοῦ 'Οχανέζ ἀπέπλευσε, παρασυρθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Μαρμαρᾶ ! . .

'Εν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1882

Λάμπρος 'Ενουάλης

ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΑΛΛΙΓΑΤΟΡΕΣ

Γνωστὸν εἶναι, ὅτι παρὰ τοῖς λαοῖς τῶν Ἰνδιῶν, ὁ φανατισμὸς ἐξωθεῖται εἰς τὸ ἔπακρον. Ἐκαστος τῶν περιβοήτων νεῶν τῶν λατρευτῶν τοῦ Βουδά ἐγκλείει, ἐντὸς τοῦ εὐρέως περιβόλου του ἱερὰ τινα ζῶα, διατρεφόμενα διὰ τῆς εὐχεστοτέρας εἰς αὐτὰ τροφῆς καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἐνδιαιτήματα εἰσὶν ἐνίοτε πραγματικὰ ἀνάκτορα.

Οἱ προσκυνηταὶ καὶ οἱ φεικτοὶ ἐρχονται ἐξ ἀποτάτων χωρῶν, ὅπως ὑπὸ κλίνοισι πρὸ τῶν ἐνσαρκώσεων ἐκείνων τῆς Ἰνδικῆς θεότητος καὶ ἐπικαλεσθῶσι τὴν εὐνοϊάν των.

Ἀναλόγως τῶν χωρῶν, τὰ τοιαῦτα ζῶα εἶναι ἢ πίθηκες ἢ ἐλέφαντες ἢ ταῦροι ἢ ἄλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ λατρευόμενον ζῶον, εἶναι δάμαλις τῆς ὁποίας ἕκαστος πιστὸς λάτρης πρέπει νὰ κρατῇ τὴν οὐρανὸν ἐντὸς τῆς δεξιᾶς καθ' ἣν στιγμὴν παραδίδει τὸ

HENRY GRÉVILLE

POZA POZIE

(Κατὰ μετάφρασιν Νικολάου Ι. Λάσκαρα)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

(Συνέχεια ἴδε ὑπ' ἀριθ. 10 φύλλον)

ΙΓ'.

— Καλὴ ἡμέρα, κυρία ! ποῦ εἶναι ὁ Μαρσέλ ; ἠρώτησεν ὁ μηχανικὸς εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἐν ᾧ συνήθως ἡ κυρία Βρουὶν ἐκάθητο παρὰ τὸ παράθυρον, ἐνώπιον καλταγεμοῦ κανίστρου, ἀφ' οὗ ἦν τλεῖ τὴν ἀπαραίτητον ἐργασίαν τῶν ἀεικινήτων δακτύλων της.

'Αλλ' ἡ κυρία Βρουὶν δὲν ἦτο εἰς τὴν θέσιν της, τὸ δὲ κανίστρον ἔκειτο ἀνεστραμμένον κατὰ γῆς μὲ τὸ περιεχόμενον του τῆδε κακεῖτε διεσκορπισμένον. Ὁρθία παρὰ τὴν τράπεζαν, ἠρεῦνα πυρετωδῶς ἐν τοῖς θυλακίοις μιᾶς ἐπιγωνατίδος (rendigote) ἀνηκούσης τῆς συζύγῳ της, ῥίπτουσα τὸ ποικίλον αὐτῆς περιεχόμενον, ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου σεβασμοῦ. Τὰ χαρτιά μόνον εἴλκυον τὴν προσοχὴν της : τὰ ἤρπαζε διὰ τρεμουτῶν χειρῶν, αἵτινες, ἐφάνιντο ὅτι ἤθελον νὰ τὰ τσουγαρίσουν, καὶ παρυσυὺς τὰ ἀπώθει μετ' ἀπεριγράπτου ἀποστροφῆς. Εἰσελθόντος τοῦ Ἀκριδοῦ, ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν κρητήρησεν ἀσκαρδαμυκτεῖ.

— Ὁ Μαρσέλ ; ὁ φίλος σας ; εἶναι εἰς Παρισίους, εἶπεν ὀργίλως. Μάλιστα, εἰς Παρισίους ! Σὰς φαίνεται παράξενον ; Τρέχει πίσω ἀπ' τῆς παληογυναῖκες !

— Κυρία ! ἐκράυγασεν ὁ Ἄνδρὲ κατὰ καρδίαν ἐγγιχθεὶς, καὶ πρὶν ἢ μάθῃ ἐὰν ἡ κυρία Βρουὶν ἦτο κυρία τῶν ὄσων ἔλεγε.

— Μάλιστα ! παληογυναῖκες ! Καὶ τῆς κάνει καὶ στίχους ! Ὅριστε ! στίχους ! Μήπως μοῦκανε κ' ἐμένα ποτέ ; Ἀλλὰ εἰς τὴν γυναῖκα του τί χρεαζόνται ; Ἐνῶ γὰρ μὴ θεατρίνα, γὰρ μὴ τιποτένια . . .

— Κυρία ! ἐπανέλαθεν ὁ Ἄνδρὲ ὀργίλως.

'Αλλ' ἡ δξύχολος σύζυγος δὲν ἔδωκε προσοχὴν. — Μάλιστα, κάνει στίχους : νὰ τους, ὄριστε, διάβασέ τους ! Καὶ τοῦ περνᾷ ἡ ἰδέα πῶς κἀτι γράφει ἀηθιακὰ καὶ ξεράσματα ! Κολλάει μὴ λέξι κοντὰ ἔς τὴν ἄλλη, κ' ἐξῶ ἀπὸ τὴν πόρτα ! Αἶ αἶ ! κ' ἂν τὸν εἶχα ἔς τὰ χεῖρά μου ! Ἀλλ' ἔνοια σου, δὲν θὰ τῆς γλυττώσῃ ! Θὰ τὸν πιάσω, ποῦ θὰ πάη, καὶ τοῦ δείχνω γῶ . . .

Ὁ Ἀκριδὸς δὲν ἤκουε πλέον : ἐκπληκτος ἀνεγίνωσκε :

Σὺν ἡ τύχη μᾶς χωρίζει
καὶ τοὺς δύο μ' ἀπονιά . . .

— Ποῦ τὸ ἤρκατε ; ἠρώτησεν ἀφοῦ τὸ ἀνέγνωσε.

— Εἰς τὴν τσέπη του, κύριε. Ὡς τὴν ἴδρα του τὴν τσέπη καὶ τοὺς ἔχει ὑπογράψει καὶ χρονολογήσει ! τὴν παρασμένην ἐβδομάδα, ὄριστε ! Σὺν ἡ τύχη τοὺς χωρίζει ! Τοὺς χωρίζει, σὺν νὰ ἦσαν παρμένοι ! Μ' ἀπονιά ! Ὁχι, ἔπρεπε νὰ τοὺς λυπηθῇ κέδλας, ἢ τύχη ποῦ τοὺς χωρίζει ! Ἡ τύχη ; κολοκύθια !

Δπ.

πνεῦμα, ἐὰν ἐπιθυμῇ τῶντι νὰ ἴδῃ ἀνοιγομένους ἐν ὄλῃ τῇ εὐρύτητι ἐνώπιόν του τὰς θύρας τοῦ πικραθεῖσιν τοῦ Μωάμεθ κλ.

Εἰς δὲ τὰς παρὰ τὸν ποταμὸν Ἰνδὸν χώρας, ποταμὸν ὅστις εἶναι ἐκ τῶν μεγαλειτέρων τῆς Ἰνδικῆς, ὑπάρχει θερμῶν πηγῶν πληθὺς, τὰς ὁποίας οἱ ἀλλιγότεροι, ἄπειροι τὸ πλῆθος, ἐξελέξαντο ὡς ἐνδιαιτήματα ἕνεκα δὲ τούτου ὠνομάσθησαν διὰ τοῦ ὀνόματος «Μυγούρ φαλά», ἧτοι τέλματτα Ἀλλιγότερων.

Τὰ ζῶα ταῦτα εἶναι ὅλως ἀβλαβῆ καὶ διαφέρουσιν οὐσιωδῶς κατὰ τοῦτο τῶν ὁμογενῶν αὐτῶν μακρορύγχων Κροκοδείλων, οἵτινες ἰδίως διακίτωνται ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ Γάγγου, διακίτωντες τὸ φόβητρον τῶν παρκαποταμίων κατοίκων.

Αἱ περὶ ὧν πρόκειται ερθημαὶ πηγαὶ κεντῆται ἐν μέσῳ πετρωδῶν λόφων, κατὰ φύτων ἐκ φοινικοβλάτων καὶ ἀκκαϊῶν.

Μία τῶν πηγῶν τούτων εἶναι μαγευτικὴ θέσις ἔνθα οἱ Ἄγγλοι μεταβαίνουσι, χάριν τέρψεως, ὅπως παραστῶσιν εἰς τὴν σίτισιν τῶν λεπιδωτῶν ἐκείνων τεράτων, ἅτινα γνωρίζουσι τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ βορᾶ των μέλλει νὰ τοῖς ῥιπθῇ καὶ προβάλλουσι κατὰ τὸ ἤμισυ ἔξω τῶν ὑδάτων μὲ τὸν φέρυγγα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς ἠνεωγμένους, ἐν ἐναγωνίῳ προσδοκίᾳ.

Ἡξέουρουν ὅτι τοῦ γεύματος των ἡ ὥρα δὲν θὰ βραδύνη, διότι οἱ φακίραι ἢ οἰμωκαμεθανοὶ ἱερεῖς, οἱ πεφορτισμένοι τὰ τῆς διατροφῆς των, οὐφοῦνται μὴ ἐπισύρωσι κατὰ τῆς κεφαλῆς των τὴν οὐρανίαν ὀργὴν ἐὰν ποτὲ ἐλησθόνουν, ἔστω καὶ ἐπὶ στιγμὴν, τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός των.

Οἱ φακίραι οὗτοι ἐκμεταλλεύονται τὴν δημώδη μωροπιστίαν, οὐ μόνον χάριν τῆς ὡς ἀγίων φήμης των, ἀλλὰ καὶ πρὸς διατήρησιν τοῦ φόβου ὃν ἐμπνέουσι.

Κατὰ τινὰς ἐποχὰς, οἱ ἱερωμένοι οὗτοι ἐκτελοῦσιν εὐσεβεῖς ὁδοπορίας καθ' ὁμάδας, αἵτινες σύγκεινται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ πολλῶν χιλιάδων ἀνθρώπων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μεταβῶσιν εἰς προσκύνησιν ἀγέλης ἱερῶν πιθήκων ἢ ὅπως παραστῶσιν εἰς τὴν ταρὴν λευκοῦ ἐλέφαντος.

Διατρέχουσι τὴν χώραν ἡμίγυνοι, ἀπαιτοῦντες κατὰ τὴν διαθέσιν των φόρον, τὸν ὁποῖον ἐκ ὄσου πάντες προθυμοποιοῦνται νὰ καταβάλωσιν.

Οὕτω δὴ τὰ εἰς τοὺς ναοὺς ἐγκλειόμενα ζῶα εἰσὶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δι' αὐτοῦ προφασίς πρὸς φορολογίαν εἰς εἶδη καὶ παντοειδεῖς χορηγήσεις, ἃς ἐπιβάλλουσιν εἰς τοὺς πιστοὺς ὀπαδοῦς των.

Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν, οἱ παρὰ τὸν ποταμὸν Ἰνδὸν οἰκοῦντες πλιθισμοὶ κατέβηκον πρὸς συντήρησιν τῶν ἱερῶν ἀλιγαστῶν φόρους τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ἤθελε ὁ φορομανέστατος τῶν μοναρχῶν τολμήσει νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν ἀνεκτικώτερον λαόν.

Ἡ ἀγγλικὴ κατοχὴ, καίτοι μὴ δυναθεῖσα νὰ ἐξαλείψῃ ὀλοσχερῶς τὰς καταροχῆσεις ταύτας, ἐφ' ὧν δὲν ἀποτολμᾷ νὰ ἐγγίξῃ ἀπροκαλύπτως, κατῴρθωσεν οὐχ ἤττον νὰ ἐλαττώσῃ αὐτὰς ἐπαισθητῶς, πρὸς ὄφελος τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας.

Δπ.

Πρὶν ἢ καταδικάσῃς ἄλλον, καταδικάσον τὸν ἑαυτὸν σου.

— Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὁ ἐξεταστής ὄλων τῶν ἄλλων πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ του.

Ἐγώ 'μαι αὐτὴ ποῦ θὰ τοὺς χωρίσω! . . .

— Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, εἶπεν ὁ Ἄνδρὲ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπορῶν, πῶς εἰξεύρετε, ὅτι οἱ στίχοι αὐτοὶ ἀπευθύνονται . . .

— Πρὸς τὴν Ρόζαν, ὄριστε, νὰ ὁ φάκελλος . . . Τῆ Ρόζα Ροζιέ . . . καὶ περνοῦσε γιὰ πεθαμμένη! Τί ἀναίδεικ!

Ὁ Ἀκριβὸς ἔμεινε σιωπῶν καὶ κκαταπεπληγμένος. Ἐὰν ὁ Μαρσέλ ἔκαμνε στίχους εἰς τὴν Ρόζαν, μετέβκινεν εἰς Παρισίους διὰ λογαριασμόν του, καὶ τότε τί ἀλλόκοτος ἐρωτικὸς ἄγγελος ἦτο διὰ τὸν Ἄνδρὲ! Δευτέρα σκέψις ἀνέμνησε τῷ νέφ μηχανικῶ τὸν πλατωνικὸν καὶ ποιητικὸν ἔρωτα, τὸν ὁποῖον ὁ Βρούν δὲν τῷ εἶχεν ἀποκρύψει, καὶ σφοδρὰ ἐπιθυμία γέλωτος ἀντεκατέστησε τὴν καταλαμβάνουσαν αὐτὸν ὀργάν.

— Νὰ περναῖ γιὰ πεθαμμένη! ἐξηκολούθει ἡ κυρία Βρούν, μὴ ἐρευνῶσα πλέον, καθότι εἶχε μεταστρέψει ἄπκντα τὰ θυλάκια, καὶ αἱ κσκοπικαὶ χεῖρες της ἀνεπαύοντο ἐπὶ τοῦ ἐνδύματος τοῦ ἀπίστατο συζύγου της. Ἐτόδιαν ἐφεύρεσι μὲν τετραπέρατη θεατρίνα, μμποροῦσε νὰ τὴν κἀνη μόνον! Χριστιανοί, θὰ ἐφοβοῦντο μὴ τυχὸν πάθουν τίποτε, ἀλλ' αὐτοὶ αἱ ἀνθρώποι δὲν φοβοῦνται μῆτε Θεὸν, μῆτε διάβολο!

— Δὲν εἶσθε βλέπω, κυρία Βρούν, εἶπεν ἡδέως ὁ Ἄνδρὲ, δὲν εἶσθε τοῦ αἰῶνος σας! Ἐοιαῦτα πράγματα δὲν λέγονται πλέον.

— Τί μὲ νοιάζει, 'μένα! ἀπεκρίθη ὑπεροπτικῶς ἡ ἐξωργισμένη σύζυγος. Μήπως ἐπιτρέπεται νὰ περναῖ κανεὶς γιὰ πεθαμμένος, ἐνῶ εἶναι ζωντανός; Ἐπρεπε νὰ ὑπάρχη νόμος νὰ τὰ ἐμποδίζῃ αὐτὰ τὰ πράγματα, καὶ ἂν ἡ κυβέρνησις ἔκανε τὸ καθήκον της . . . Ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς καθέκλας της καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Ὁ Ἄνδρὲ δὲν εἰξευρε τί νὰ εἶπῃ: στιγμὴν τινα πόθος τῷ ἤλθε νὰ εἶπῃ, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ ποιητὴς τῶν κακοτυχῶν στίχων, ἀλλ' ὁ φόβος τῆς κκοιγνώστου λίμαι της ἀξιολόγου φίλης του τὸν ἡμπόδισε. Αἱ Σάρτρες πᾶσαι θὰ ἐγνώριζον ὅ,τι ἤθελε νὰ κρύψῃ, καὶ νὰ κρύψῃ ἐς αἰεὶ, ἐὰν ὁ Μαρσέλ τῷ ἔφερεν δυσμενῆ ἀπάντησιν.

Ἡ κυρία Βρούν δὲν ἀπεθαρρύνετο ἐπὶ πολὺ· παρητήρησε τὸν μηχανικὸν καὶ τῷ εἶπεν ἀφῆνης:

— Τὸ εἰξεύρατε σεῖς!

— Τί νὰ εἰξεύρον, ἀγαπητὴ κυρία;

— Ὅτι ἡ Ρόζα δὲν εἶχεν ἀποθάνει;

— Μάλιστα! εἶπε προσκλίνων ὡς ἔνοχος.

— Καὶ ἐβοηθῆτε τοὺς ἐνόχους ἔρωτας τοῦ συζύγου μου . . .

— Σὰς ὀρκίζομαι, ὅτι ἠγνόουν καθ' ὀλοκληρίαν . . .

Ἡ κυρία Βρούν ἐκίνει τὴν κεφαλήν ἀπελπιστικῶς.

— Ὡ! Ἐεῦρομεν, ὅτι οἱ ἄνδρες συνενοεῖσθε μεταξὺ σας διὰ νὰ ἀπατᾶτε τὰς γυναῖκας . . . καυτὴ ποῦ εἶμαι νὰ σας ῥωτῶ νὰ μοῦ πῆτε τὴν ἀλήθειαν! θὰ πάω εἰς Παρισίους, καὶ μετ' ὀλίγον θὰ ἔξερω ὅτι θέλω νὰ ἔξερω. Ποῦ κἀθετα, ἡ κυρία αὐτὴ;

— Δὲν εἰξεύρω τίποτε! εἶπεν ὁ Ἄνδρὲ μετὰ θαυμασίας ἀταραξίας.

— Καὶ ὁ Μαρσέλ, ποῦ κατέλυσε;

— Ἐμένα ῥωτᾶτε, εἶπεν ὁ μηχανικὸς μετ' ἄθωότητος, ἐγὼ δὲν εἰξεύρα ἂν ἔφυγε.

— Καλά! εἶπε μετὰ λύπης ἡ κυρία Βρούν, εἶνε γραμμένο, φαίνεται, νὰ μὴ ἔμπορῶ νὰ μάθω τίποτε!

Ἐν τούτοις δὲν ἔμπορῶ νὰ πάω εἰς ὀλα τὰ σπήταξ τῶν Παρισίων νὰ ῥωτῶ ἂν εἶδαν . . .

— Τὸ καλλίτερον εἶναι, εἶπε δειλῶς ὁ Ἄνδρὲ, νὰ περιμείνητε τὴν ἐπιστροφὴν του.

— Ἡ κυρία Βρούν τὸν προσέβλεψεν ἀγρίως.

— Αὐτὸ θὰ κάμω, κύριε, εἶπεν ἀξιοπρεπῶς; ἀλλὰ μείνατε ἡσυχος, θὰ τὸν διορθώσω ἐγὼ.

Ὡς πρὸς αὐτὸ, ὁ Ἄνδρὲ δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ πεισθῇ. Ἀνεστῆναξε σκεφθεὶς, ὅτι ἐὰν ὁ Μαρσέλ τοῦ ἔφερε τὴν εἰδήσιν ἀποτυχίας, δυσκόλως ἀμφοτέροι θὰ ἀπέφευγον τὴν ἐκδίκησιν τῆς κυρίας Βρούν. Ἄλλ' αὐτὸ ἦτο ἐλάχιστο, παρακκλλόμενον πρὸς τὰς ἰδίας του ἀμηνχανίας. Ἐν τοσοῦτῳ, ἐλυπήθη τὴν δυστυχῆ γυναῖκα, ἥ; ἡ θλίψις ἦτο πραγματικὴ καὶ προσεπάθησε νὰ τῇ ἀποδείξῃ, ὅτι ἀδίκως ἀνησύχει καὶ ἂν μὴ νὰ τὴν πείσῃ κατώρθωσε, τοῦλάχιστον, νὰ τὴν κλονίσῃ. Τὸ δυσκολώτερον ἦτο νὰ τὴν πείσῃ νὰ μὴν ὑπάγῃ καὶ διηγηθῇ τὰς θλίψεις της εἰς τὴν κυρίαν Λανγκλοά, καθότι ἡ κυρία Βρούν δὲν ἐπεννοεῖ ἕτερον μέσον ὅπως ἀνακουρίξῃ τὴν θλίψιν της. Ἐν τούτοις, ὁ Ἄνδρὲ διὰ πολλῶν λόγων, κατώρθωσε νὰ νικήσῃ καὶ νὰ τὴν πείσῃ νὰ σιωπήσῃ ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, τοῦθ' ὅπερ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ χαρακτῆρος τοῦ θύματος, ἦτο μεγάλη πρόοδος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς συγγνώμης.

(Ἄκολουθεῖ.)

ΑΙΝΙΓΜΑ Γ'

Περίεργον — τὸ ἔφερομε, τὸ ἔξερομε, θὰ μοῦ εἶπητε, ὀλοι, φαινόμενον θὰ μᾶς εἶπῃς . . . — σταθῆτε, βρεῖ διαβόλοι, κί' ἀφῖνω τὰ περίεργα διὰ παντός. — Ἄληθεια;

— Ἄμ! τί θαρρεῖτε δὲ καὶ σεῖς, πῶς λέω παραμύθια;

Περίεργον, ἠθέλησα νὰ πῶ, πῶς κατορθῶναι ν' ἀφῆσω τὰ περίεργα, ἐγὼ ποῦ κίχ καὶ μόνο, ἂν κάνω μὲν, θὰ σὰς εἶπῶ περίεργα δεῦν τρία!

Ὁ πρόλογος τελείωσε καὶ μπαίνω 'ς τὴν ὀδοσία!!

Λοιπὸν ποῦ λέτε, ἂν κ' ἐγὼ 'ς τοὺς ὥρους μου ἀπάνω μὲ εὐκολία εἴμπορῶ, ὀλην τὴν γῆν νὰ βάνω, χωρῶ ἐν τούτοις, εὐκολα σὲ μαθητρίας σά κκα!

— Καὶ μὴ δὲν εἶν' περίεργο, θὰ μοῦ εἶπητε, βλαῖκα, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Ἄ! μ' αὐτὸ τὸ λέτε μοναχοῖ σας!

Ὀὐχ ἦτοον, κ' εἶτε εἶν' ἡ μὴ, εἶναι δουλειὰ δική σας, ἂν τὸν λαϊμόν μου κόψετε μὲ τρόπο, 'ς τῆς κουζίνας — μὴ τύχη καὶ νομίσαιτε; τῆς ζωνταναῖς ἐκείναις! —

θὰ μὲ ἴδητε μεταξὺ τῶν ὀλικῶν, καθότι ἄνευ ἐμοῦ, οὔτε μικρὸν τῆς ὀρνιθας σηκῶτι δὲν θὰ ἔμπορέσητε ποτέ, σὰς βεβαιῶ νὰ φάτε, θιότι θάνα: ἄνοστο κί' ἀμέσως τὸ πετάτε!

Δὲν λέγω περισσότερα, διότι θὰ μοῦ πῆτε, πῶς κ' ἐγὼ δὲν τρώ γουμαί . . . κί' ἀμέσως θὰ μ' εὔρηται!

N. I. A.

ΔΥΣΕΙΣ

ΑΠΡΟΟΠΤΟΥ

Ὅταν τρῶς . . . ξύλο!

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΣ

Μάλιστα ὅταν σοῦ τῆς . . . βρέχουν!